

Olvasó

A kistarcsai és a nagytarcsai egyházközség havilapja

ÉNEKELVE MEGHALNI?

Hallottatok-e már ilyet: énekelve meghalni?

Engem mindig lenyűgöz, amikor egy szépen megszólaló énekkart hallgatok. Olyan fölfoghatatlan, hogy a különböző szövegek kapnak egy-egy hangot, majd elhallgatnak, és a karvezető intésére egyszerre mindenki elkezd énekelni azon a hangon, amit megadtak neki. Az éneklés közben kibontakozó csodálatos harmónia tehát abból a hangból indul ki, amit minden énekesnek – jóllehet csak pillanatokatig – magában kellett őriznie.

Akár mennyire titokzatos is egy ilyen belülről induló összhangzat, mégsem lehet idegen a számunkra, hiszen mi – keresztények – mindahányan egy testnek vagyunk tagjai. Az élet nem egyezés, nem megegyezés, de még csak nem is konszenzus, hanem olyan harmónia, amiben minden megszólalhat, de úgy, hogy nem viheti el, nem zavarhatja meg a mi hangunkat, és nem is nyomhatja el semminek és senkinek a hangját. De honnan, kitől jön az a hang, amelyen nekem kell megszólalnom? Talán kívülről? Ha így lenne, akkor mindig csak kifelé kellene figyelnem. Így viszont nem lennének más, mint egy benső (szív) nélküli zörej. Ha ellenben belülről szólal meg az én hangom, akkor a harmónia nem kívül, hanem önmagamon belül kell, hogy fölzendüljön. Ez esetben a saját hangomnak befelé kell összehangolódnia. De kivel vagy mivel?

Aki Krisztusban hisz, annak mindegyik hangját kell meghallania. A személyét, tanítását, életét kell követni. Aki Jézusra figyel, annak rá kell hangolódnia azokra is, akik az Úrban vannak. Hogy hogyan lehet mindenkire fűlelni? Nos, erre adatott a lelkiismeret. A Megváltót csakis az követheti, aki a lelkiismeretére hallgat. Ez emeli be az em-

bert abba a kozmikus darabba, amit nem is adhat elő más, kizárólag az egész valóság.

Sokan azt gondolják ennyi éppen elég is. Ám ez nem igaz. Jézuson és a lelkiismereten túl van még valami, amihez egy Krisztusban hívőnek még igazodnia kell. Nevezetesen azokhoz, akik az életükben megteremték a maradandó gyümölcsöt. Ők a szentek. A maradandó gyümölcs azt jelenti: eljutottak az üdvösségre, de úgy, hogy akik ismerték őket, azok igazolják: az Úr tanítása életté lett bennük. Aki őket hallgatja, aki őket látja, az Krisztust hallja és ismeri föl – az életükben. Ha ez nem így volna, akkor senkire nem kellene figyelni ebben a világban. A bensőnknek senkinek a tanítása, gondolatai, élete nem befolyásolhatná. Lehetséges ez? Abszurdum! Akikre fölnézünk, azokat megpróbáljuk többé-kevésbé követni.

Ezek után térjünk vissza az első képünkhöz, a kórushoz.

Maximilián Kolbe atya az auschwitzi koncentrációs táborban egy zsidó rabtársa helyett vállalta az éhségkamra elrémítő végzetét. A halálba vezető utat azonban a maga módján akarta végigjárni. A vele lévőket arra bízta, hogy a velőtrázó sikolyok helyett együtt dicsőítsék Istent, és énekeljenek neki zsoltárokat. Akkor is énekeltek, mikor már csak egymaga maradt. Olyan dallam volt ez, ami kikezdte fogvatartói szívét. Megölték őt. Ha lett volna erejük elviselni ezt a hangot, megélhették volna a csodát: egy ember Istennek énekelve hal meg. Ez az életmű maradandó gyümölcs, mert megvan benne az igazi harmónia: az Úr tanítása, a lelkiismeret hangja, és a szentek közösségének soha véget nem érő – Istent dicsőítő – éneke.

Görbe József plébános

Tartalom:

Piarista Gimnázium	2
Előadás, Vivace	3
Az idő	4

AZ IDŐ

Gyakran halljuk a rádióban, látjuk a televízióban, hogy politikusokat, tudósokat, művészeket, sportolókat nyilatkozatokra kérnek. Kérdésekkel ostromolják, sajtókonferenciára hívják őket, és nyilatkozniuk kell.

Az újév kezdetén sok ember sajtókonferenciát tart. Kérdések tömegét teszi fel, nem a politikusoknak, nem tudósoknak, nem művészeknek, nem sportolóknak, hanem az újévnek. A 2012. év első napjaiban az újév elé teszi a mikrofont, és kérdéseket tesznek fel. Milyen kérdéseket? Halljunk egy párat: Mond újév! Milyen terveid vannak velem, mit hozol számomra? Gazdagítod életedet, vagy szegénnyé teszed életedet? Elűzöd életemből a félelmet és elhozod számomra a boldogságot? Ilyen és ehhez hasonló kérdéseket kap az újév. Várjuk válaszát. Milyen válaszokat fog adni? A következő válaszokra lehet gondolni: Nem mondhatok semmit, nem tehetek semmit. Én csak szolga vagyok, én csak küldött vagyok. Isten küld. Kezemben az ajándékkosár. Íme, itt van a 2012. év ajándékkosara, vegyél ki belőle egy ajándékcsomagot. Minden ember az újév első napjaiban belenyúl a 2012. év ajándékkosarába és kivessz egy csomagot. Én is belenyúlok az ajándékkosárba és kivesszek egy csomagot. Megnézem a csomag tartalmát: idő. A Jóisten a 2012-es év küszöbén kezembe adja az időt. Miért adja kezembe az időt?

folytatás az utolsó oldalon

PIARISTA GIMNÁZIUM A VÁROS SZÍVÉBEN

Pest város tanácsa a török hódoltság és a Rákóczi-szabadságharc után a piarista tanítórendre bízta, és 10000 forintos adományával vetette meg első középfokú iskolájának alapját. 1717. október 30-án írta alá az alapító oklevelet Pest szabad királyi város és a piarista rend előljárósága. A tanítást 4 piarista szerzetes 155

tanulóval kezdte meg. A város 1728-ban megvásárolta az iskola számára a mai Görög udvar helyén lévő, félig kész jezsuita iskolát. A gimnáziumi tanítás kezdetben jezsuita rendszerben folyt, de csakhamar kialakult a piarista iskola sajátos nevelői és tanulmányi rendje. Ennek legfontosabb eleme a természettudományok és a magyar nyelv tanítása volt. A reformkorban a magyar nyelv és szellem egyre erősebben érvényesült az iskolában. Ezt bizonyítják azok a följelentések, amelyek az 1800-as évek első évtizedeiben arról adnak hírt, hogy a pesti piaristák latin helyett magyarul tanítanak. A szabadságharc után 1850-

től 7 osztályú főgimnázium, 1883-tól állami tanterv szerint oktató 8 osztályos főgimnázium. 1851-ben itt tartották meg az első érettségi vizsgát 143 tanulóval. Az 1945/1946-os tanévben a gimnázium alsó tagozata általános iskolává alakult, majd az 1948-ban bekövetkezett államosításig 12 évfolyamos iskolaként működött. 1948-tól 2 évig Állami

Ady Endre Általános Gimnázium név alatt folyt az oktatás, 1950-ben pedig az állam és az egyház közötti megállapodás alapján újra rendi gimnázium lett: most már 4 évfolyamos, 2-2 párhuzamos osztállyal rendelkező egyházi fiú gimnáziumként. 1953 ősztől minisztériumi rendelkezés következtében a Váci utcai piarista épület az ELTE Bölcsészettudományi Karának használatába került, a Piarista Gimnázium

zium pedig az 1948-ban államosított Sacré Coeur Intézet VIII. kerületi Mikszáth téri épületében kapott helyet. A rendszerváltás után a rend visszakapta régi épületét, amelynek rekonstrukciója – sok-sok év fáradtságos munkájának eredményeként – 2011 tavaszán fejeződött be. Május 9-én megkezdődött a költözés: a tanárok, diákok és szülők

alkotta csapat 4 és fél napon át pakolt, cipekedett, míg minden átkerült a felújított Duna-parti épületbe. Május 16-án reggel diákok és tanárok ünnepélyes keretek között vették birtokba a felújított épületet, és ott folytatták a tanítást-tanulást. Azóta az iskola a régi-új épületben működik.

A budapesti Piarista Gimnázium alapításától kezdve – a rendi hagyományok szerint – kizárólag fiúk nevelésére, oktatására vállalkozott, eltérően a vidéki piarista iskoláktól. 1995-től fokozatosan tért át a 6 évfolyamos gimnáziumi szervezetre, a teljes átállás a 2001/2002-es tanévben fejeződött be.

A gimnázium évfolyamonként 2 párhuzamos osztállyal, kb. 350 fiútanulóval kapcsolódik bele a magyar közoktatásba.

Az iskola tanárai között a XIX-XXI. században több akadémikust, egyetemi professzort, tanítványai között pedig az egyházi vezetők (Erdő Péter) mellett a modern természettudományok jeles képviselőit (Eötvös Loránd, a Nobel-díjas Hevesy György, Oláh

György), a magyar költészet és irodalom művelőit (Vörösmarty Mihály, Katona József, Petőfi Sándor, Vajda János, Örkény István, Pilinszky János), valamint politikusokat, közéleti képviselőket (Teleki Pál, Antall József) is találunk.

Ha „a gyerekeket kiskoruktól fogva szorgalmasan nevelik vallásos életre és műveltségre, kétségkívül remélhető, hogy egész életük alakulása boldog lesz” (Piarista Konstitúciók I./1./5.). Ezért a gimnázium célja a következetes és fegyelmezett munka, a hit, a szellemi igényesség és a tiszteletteltség elsajátításának műhelyeként való működés. Szabadságban és szabadságra neveli diákjait, ahol lehetőség van a keresztény élet megélésére, és lehetőség van a keresztény közösség megteremtésére. Az egyháznak és hazánknak szüksége van hitben és tudományban egyaránt kiművelt emberfőkre; fegyelemre, tiszteletteltségre és erkölcsös életre nevelt családapákra. E célt fejezi ki a rend és a gimnázium jelmondata: „Pietas et litterae”, vagyis: hívő élet és tudomány. A gimnázium a teljességre és az egységre törekszik: hívő embereket nevel, akik életébe integrálódik az igényesség, és a világra nyitott művelt embereket nevel, akik életéből nem hiányozhat az Istenre való nyitottság. Az iskola pedagógiai működésében különösen fontos a szerető igényesség, a férfias értékelés és az, hogy az ember közösségi lény; az intézmény célkitűzése a sokoldalúan képzett, sokféle feladatra alkalmas, keresztény magyar értelmiség nevelése.

Az iskola tanulói elsősorban Budapesten élő katolikus családok gyermekei. A környező településekről kerülnek ki a bejáró tanulók, a létszám 5-10 %-a. Nem saját családjuknál lakókat csak egészen kivételes esetben vesznek fel, tekintettel arra, hogy kollégium nincs, és a rokonoknál, szállásadóknál való elhelyezés kedvezőtlen tapasztalatokkal járt. Az iskola különös gonddal karolja fel a

csonka vagy széthullott családok gyermekeit, akik egyre nagyobb számban vannak jelen (10-20 %).

Az elmúlt évtizedek tapasztalatai azt mutatják, hogy a szülők a vallásos nevelés igényén túl a továbbtanulás szándékával íratják gyermekeiket az iskolába, amelynek az iskola tanári kara az igényes oktatással és társadalmi-velőserkölcsi neveléssel igyekszik megfelelni. A diákok sikeresen szerepelnek a különböző országos tanulmányi versenyeken mind a reál, mind a humán tantárgyakból, és a felvételi statisztikák szerint valamennyi érettségiző diák jelentkezik továbbtanulásra. Az utóbbi évtizedben a felvételizők 95-98 %-át veszik fel a választott felsőoktatási intézménybe. Az érettségizettek közül évfolyamonként átlagosan 2-4 tanuló jelentkezik egyházi pályára (nemegyszer késői hivatás formájában). A legutóbbi években a végzett diákok világiként is folytatnak teológiai tanulmányokat (egyházközösségi vezető, ifjúsági vezető, hitoktató, szociális munkás képzés).

A hitélet és az oktatás mellett az iskola nagy hangsúlyt fektet az egészséges életmódra való nevelésre és a sportolási lehetőségek biztosítására: a kirándulások, téli, nyári túrák mellett a diákok több sportágban is bekapcsolódnak a Magyar Diáksport Szövetség, a Katolikus Iskolák Diáksport Szövetsége (KIDS) és a lehetőségekhez képest a Katolikus Iskolák Nemzetközi Sport Szövetsége (FISEC) versenyéibe.

A zenei kultúra szintén meghatározó szerepet tölt be az iskola életében. A diákkórus évtizedek óta az élvonalban

van az ifjúsági férfikarok kategóriájában, de vegyeskari, oratorikus művek éneklését is vállalja – leányiskolák kórusaival közösen. Jelentős a hangszeres zenét tanulók száma, és meglepően sokan jutnak be a Zeneakadémiára (másfél évtized alatt 7 tanuló végzett karmesterként).

A képzőművészet, a színjátszás saját formanyelvvel és formavilággal rendelkezik, segít felszínre hozni a diákokban szunnyadó értékeket, fejleszti önismertüket, és minden játékoság mellett belső fegyelemre is szoktat. Ezt szolgálja a Piarista Diákszínpad.

Hosszú évek hagyománya a tizenegyedikes fiúk számára tartott tánciskola, ahol az előző hónapban az újságban már bemutatott leánygimnázium (Patrona Hungariae) tanulóival sajátíthatják el a klasszikus és modern táncok fortélyait.

A külföldi kapcsolatok kialakításában, szervezésében elért jelentős eredményeknek köszönhetően a „cserediákprogram” (Kanada, Ausztria) kiváló lehetőség a diákok számára mind a nyelvgyakorlás, mind a világlátás, mind az önállóság fejlesztése terén.

Az iskola szoros kapcsolatot ápol a diákok szüleivel is: az un. „fehér asztal” keretében a szülők közvetlen beszélgetés formájában találkozhatnak az osztályban tanító szerzetes és világi tanárokkal, kölcsönösen megismerhetik egymást és gyermekeik akadályait, valamint javaslatokat tehetnek az iskolai élet bármely területének javítására, módosítására.

A külsőségekben megújult, de a nevelési elvek és célok tekintetében változatlan szellemiségben működő intézmény várja a hitéleti nevelést és a színvonalas oktatást egyaránt fontosnak tartó családok hatodik osztályt végzett fiú gyermekeit.

További információk az iskola honlapján olvashatók (www.gimn.piar.hu).

Gubek Krisztián

MEGHÍVÓ

Templomunkban a havonként szervezett „érdekes témák, érdekes előadók” sorozat keretében következő vendégünk *Balczó András*, háromszoros olimpiai bajnok lesz, aki aktuális társadalmi nehézségeinkről fog beszélni.

Az előadás időpontja: 2012. január 23-án, hétfőn, az esti 6 órai szentmise után. (kb. ½ 7-kor).

Ne legyünk közömbösek saját létkérdéseink iránt! Kérjük, jöjjenek el minél többen, mindenkit szeretettel várunk!

VIVACE

Nagy sikerrel adott jubileumi hangversenyt december 18-án, templomunkban a tíz éves Vivace kórus. Köszönjük a sok-sok próbát és a szép műsort, mellyel egyházközösségünket gazdagítják. Továbbra is szeretettel várják énekelni szerető férfiak és nők jelentkezését a kórusba. A próbák vasárnap esténként 18 órától kezdődnek a plébánia közösségi termében.

Szentmisék rendje

Hétfő:	18.00
kedd:	7.00
szerda:	18.00
csütörtök:	18.00
péntek:	7.00
szombat:	7.00; 18.00 (elővételezett)
vasárnap:	7.30; 9.00; 10.30

Nagyarcsán január 15-én és 29-én lesz szentmise **11.30-tól**.

Irodai órák a plébánián

hétfő:	15–18
szerda:	10–12
csütörtök:	10–12
péntek:	15–17

ÁLLANDÓ PROGRAMOK AZ EGYHÁZKÖZSÉGBEN

Helyszínek: ahol nincs jelezve, ott a plébánián van a program, T (templom)

- Hétfő: 10–12 **Baba–mama klub** 18.40–19.15 **biblióra** (T)
- Kedd: 15 órától engesztelő imaóra (T) A hónap 2. keddjén 20.15-től a **MÉCS** családközösség összejövetele.
- Szerdán 17 órára a kisiskolásokat, 18 órára a felsősöket várjuk a **plébániai hittanra**, akik iskolájukban nem tudnak hittant tanulni. az esti szentmise után **rózsafüzér** közös imádkozása (T)
- Csütörtök: 17.30 **szentségimádás** (T) az esti szentmise után **rózsafüzér** közös imádkozása (T)
- Péntek: 16–18 **ifjúsági klub**; 17–18 **bérmálkozásai oktatás**. 17 órától **volt bérmálkozók** ifjúsági hittanja 19–20 **felnőtt hittan** kéthetente
- Szombat: 10–12 **oratórium** 17 órától **középiskolások klubja** 17 órától **rózsafüzér** közös imádkozása (T)
- Vasárnap: 18.00–19.30 a **Vivace** Kórus próbája; **Kalász** összejövetel a hónap 2. vasárnapján

Minden kedves Olvasónknak Istentől megáldott, eredményes, boldog új évet kívánunk!

folytatás az első oldalról

Azért, hogy becsüljem meg. A Jóisten ránk engedte köszönni ezt az évet. Becsüljem meg ezt az értékes ajándékot. Az idő! Szinte hihetetlen, de mégis igaz, az időt kevesen becsülik meg. A gyerek nem tanul, az ifjú ábrándozik, az asszony hosszan, feleslegesen beszél, a férfi barátok közt tétlenkedik. Ez még csak a közömbös időtöltés. Ennél rosszabb a bűnös időtöltés. A gyerek a szülők, a felnőttek ellen lázad. Az ifjú tiltott utakon jár. Az asszony családjával nem törődik, másnak akar szép lenni. A férfi máshol érzi jól magát, nem a családja körében. Becsüljem meg az időt.

A Jóisten kezembe adta a bizonytalan időt. Ez év hajnalán előre nézünk, a jövőbe szeretnénk nézni, és szomorúan meg kell állapítanunk, hogy az idő bizonytalan. Az újév kezdetén hálával gondolunk a jóságos Istenre, aki megengedte élni ez év kezdetét. Annyi katasztrófa zúdul napjainkban a világra, és Isten adott nekünk időt. Fiatalok és idősek távoznak el mellőlünk az élők sorából, mi pedig itt állhatunk az év elején. A Jóisten megtartott bennünket és időt adott számunkra. Ennek az időnek mennyisége ismeretlen számunkra. Az időre sokan azt mondják: pénz. Mi nem erről az oldalról közelítjük meg az időt, de sokkal többet mondunk: az idő élet. Nem hiába él ez a közmondás: „Aki időt nyer, életet nyer.” Sokan a gonoszságra használják az időt. Mi a bizonytalan időt becsüljük meg.

A Jóisten időt adott kezünkbe, hogy az örök élet jutalmát megszerezzük. Az év elején tudjunk szent elhatározásokat tenni. Isten akaratát megteszem. A tízparancsolat tábláit nem tördelem ki életutam mentén. Jézus szentségeivel akarom megszentelni életemet. A családom életében helyet akarok biztosítani Istennek.

Az ajándékkosárból kivettük az idő csomagját. Az időcsomag 12 hónapból áll. Mit hoz ez az 53 hét? Mit hoz ez a 366 nap? Nem tudjuk. Hozhat: örömet, bánatot, betegséget, egészséget, életet, halált, szerencsét, szerencsétlenséget. Prófétai lelkületünk nincs, nem tudunk a jövőbe látni.

Hálát kell adnunk a Jóistennek, mivel az idő birtokosai vagyunk. *Mózes*, a zsidó nép nagy vezetője, amikor kivezette népét Egyiptomból, és átkeltek a Vörös-tengeren, így szól hozzájuk: „Mi, akik életben maradtunk áldjuk az Urat.” Az egyház, a mi vezetőnk, a népek nagy vezetője szól hozzánk. Halljuk! Mi, akik átléptük a 2012. év küszöbét, áldjuk az Urat. Mi, akik valamennyire egészségesek vagyunk, áldjuk az Urat. Mi, akiknek van otthonunk, áldjuk az Urat. Mi, akiknek van állásunk, áldjuk az Urat. Mi, akik talán az élet napos oldalán állunk, áldjuk az Urat. Mi, akik lelki vezetést kapunk, áldjuk az Urat. Boldog az ember, aki áldja az Urat.

A 2012. év hatalmas homokóráján az idő szüntelenül pereg. Ez a homokóra 0 óra, 0 perckor elindult, amikor tizenketőt ütött az óra, s vidám társaságokban pezsgőt bontottak. Azóta a homokóra pereg. A 2012. év 527.040 perce le fog peregni, velünk, vagy nélkülünk, nem tudhatjuk. Asztalunkon, a naptárunk lapjait 53 esetben forgathatják azok, akik ez évben életben maradnak. Mindennap teljesíthetjük állampolgári kötelességünket, és vallásos életünk feladatait. Mindennap közelebb kerülhetünk az örökkévalósághoz, ahol számadást kell adnunk az időről. Arról az időről, amelyet az ajándékkosárból kiemeltünk.

Az ókori görög bölcstől Hérakleitosztól származik ez a mondás: „Senki sem léphet kétszer ugyanabba a folyóba.” A bölcs mondását úgy kell értenünk, hogy a víz, amelybe beléptél, elfolyik, mire másodszor belelépsz. Ilyen az idő medrében folyó életünk is. Elviszi fiatalságunkat, erőnket, egyesek szépségét. Mégis minden évben belelépünk az idő medrébe, és az életünk folyik tovább. Nem a múltat kell siratnunk, hanem a jelen életben haladva a jövőnket kell építenünk. A jövőnk építéséhez kérjük az újév első napjaiban a Jóisten segítségét.

Uram, járj előttünk és vezess minket! Jöjj utánunk, és irányítsd lépteinket! Állj fölöttünk és részesíts áldásodban!

Somlai József ny. plébános

Kiadja: Kistarcsai Római Katolikus Egyházközség

Alapító: Somlai József c. apát; Felelős kiadó: Görbe József plébános

Főszerkesztő: Lauer Tamás; Korrektúra: Bíró Ildikó; Készült 400 példányban
A plébánia címe: 2143 Kistarcsa, Széchenyi u. 13. Telefon: 06 (30) 640–1359

Web: <http://kistarcsa.plebania.hu>; E-mail: kistarcsa@communio.hu